

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupen Mgr. Přemyslem Hoke, advokátem se sídlem Doudlebská 1046/8, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2009, č. j. 064859/2009/KUSK, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2014, č. j. 6 A 278/2010-53, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

- [1] Rozhodnutím Městského úřadu ve Vlašimi, Odboru sociálního a zdravotního, ze dne 4. 3. 2009, č. j. OSZ 5956/2009, byla žalobci uložena pokuta ve výši 5.000,-Kč podle § 24 odst. 5 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 379/2005 Sb.“), za naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 24 odst. 4 písm. a) uvedeného zákona tím, že v zařízení BOWLING HIT v Domašíně č. 242 dne 17. 1. 2009 jako provozovatel tohoto zařízení porušil zákaz prodeje a podávání alkoholických nápojů stanovený tímto zákonem. Současně mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.
- [2] K odvolání žalobce žalovaný, Krajský úřad Středočeského kraje, rozhodnutím ze dne 24. 4. 2009, č. j. 064859/2009/KUSK, změnil uvedené rozhodnutí orgánu prvního stupně ve formulaci výroku o povinnosti náhrady nákladů řízení, ve zbytku je potvrdil.
- [3] Žalobu podanou žalobcem proti rozhodnutí žalovaného Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. 5. 2014, č. j. 6 A 278/2010 - 53, zamítl.

II. Návrh na odkladný účinek

- [4] Kasační stížností podanou Nejvyššímu správnímu soudu dne 7. 7. 2014 (ve formě blanketní) se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2014, č. j. 6A 278/2010 - 53. Současně stěžovatel podal návrh na přiznání

odkladného účinku dle § 107 odst. 1 s. ř. s. a domáhal se, aby soud přiznal odkladný účinek kasační stížnosti jak ve vztahu k napadenému rozsudku, tak i ve vztahu k rozhodnutím orgánů obou stupňů ve věci uložení pokuty. Návrh odůvodnil tím, že „výkon nebo jiné následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a takové rozhodnutí není a nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem“ Na okraj žalobce uvedl, že „apelační soud“ se jeho věcí zabýval téměř 5 let, aniž by to žalobce zavinil a aniž by došlo k jakékoli újmě a v podstatě k žádné újmě třetích osob dojít nemůže, když se ve věci jedná o „zcela evidentní šikanózní výkon práva státu proti žalobci“.

- [5] Žalovaný ve vyjádření k tomuto návrhu poukázal na to, že správní delikty uvedené v zákonu č. 379/2005 Sb. svojí podstatou sledují důležitý veřejný zájem, kterým je ochrana veřejného zdraví u rizikové společnosti, jako jsou mladiství. Sankce za nezajištění žádoucího stavu, která má mít represivní, ale i výchovný charakter, je v případě žalobce, z důvodu prodlení soudu, oproti současnému stavu skutečně jen výchovná.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

- [6] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně.
- [7] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.* Podle odst. 3 tohoto ustanovení se *přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.*
- [8] Přiznáním odkladného účinku žalobě v řízení před krajským soudem se tak prolamují účinky pravomocného správního rozhodnutí ve prospěch toho, kdo se obrany svých subjektivních veřejných práv žalobou soudu podanou dovolal. Pro případ, že je žaloba krajským soudem pravomocně zamítnuta, může být odkladný účinek takovému rozsudku přiznán v řízení o kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS).
- [9] Zákonem č. 303/2011 Sb. kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, došlo s účinností od 1. 1. 2012 ke změně úpravy podmínek pro přiznání odkladného účinku v § 73 s. ř. s. Na rozdíl od předchozí právní úpravy již není nutné prokazovat tzv. nenahraditelnou újmu žalobce (resp. důvodnou obavu její hrozby), nýbrž stačí pouze poukázat na nepoměr mezi následkem (slovy zákona „újmou“), který by vznikl žalobci nepřiznáním odkladného účinku a případnou újmu, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Přiznání odkladného účinku nesmí být současně v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
- [10] Důvodová zpráva k zákonu č. 303/2011 Sb. v bodu 38 uvádí: „*Institut odkladného účinku správní žaloby má pro faktickou úroveň ochrany veřejných subjektivních práv (tedy pro naplňování*

základního smyslu správního soudnictví) často klíčový význam. V situacích, kdy je žalobce vystaven brožbě těžko napravitelné nebo kompenzovatelné újmy, může být pro žalobce rozhodnutí o jeho žádosti o přiznání odkladného účinku přednější než případné vybování samotné žalobě za situace, kdy je zrušené rozhodnutí již "konzumováno" a zásah do práv či zájmů hájených žalobcem neodstranitelný. Za základní problém současné právní úpravy lze označit skutečnost, že zákonodárce neponechal na uvážení soudu, kterému z konfliktních zájmů dát v konkrétním případě přednost, ani neupravil pouhá vodítka pro tuto úvahu. [...] Každé rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku musí být vždy rýdně odůvodněno, proto se tato povinnost stanovuje explicitně.“ Současná úprava je tak ve vztahu k přiznání odkladného účinku příznivější než úprava předešlá.

- [11] Z právní úpravy tak plyne, že institut odkladného účinku je koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce - účastníka správního řízení - před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého správního rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Jde tedy o institut výjimečný, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení NSS ze dne 27. 1. 2012, čj. 2 As 132/2011 – 115, všechna zde citovaná rozhodnutí NSS dostupná na www.nssoud.cz, přiměřeně též usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 581/06, ze dne 11. 10. 2006, dostupné na <http://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx>).
- [12] Nejvyššímu správnímu soudu v nyní projednávané věci proto při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti přísluší posoudit kumulativní splnění výše uvedených zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výrazné disproportionality újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem.
- [13] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem městského soudu, potažmo rozhodnutím správních orgánů obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.
- [14] V daném případě stěžovateli ještě neuplynula lhůta k odstranění vad samotné kasační stížnosti stanovená ve smyslu § 106 s. ř. s. usnesením tohoto soudu ze dne 8. 7. 2014. Ač zpravidla tato skutečnost může být důvodem posunu počátku běhu lhůty pro rozhodnutí soudu o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 73/2012-17), Nejvyšší správní soud v daném případě dospěl k závěru, že tato skutečnost nebrání rozhodnout o návrhu podaném stěžovatelem.
- [15] Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě uvedl pouze zákonnou dikci § 73 s. ř. s., poukázal na délku řízení před městským soudem a vzhledem k tomu, že jde o uložení sankce za správní delikt, lze mu přisvědčit toliko potud, že k žádné újmě třetích osob přiznáním odkladného účinku nemůže dojít. Z povahy věci plyne, že újmu na straně žalobce by mohl představovat výkon rozhodnutí správních orgánů, to však jen v případě, nebyla-li uložena pokuta žalobcem již uhrazena ve stanovené lhůtě od právní moci rozhodnutí žalovaného, které bylo vydáno v roce 2009. Ze soudního spisu totiž plyne, že v řízení o žalobě nebyl žalobcem návrh na přiznání odkladného účinku žalobě podán. Lze tak

usuzovat (a stěžovatel netvrdí opak), že k úhradě pokuty již došlo. Není tak naplněn předpoklad, že žalobci aktuálně v důsledku rozhodnutí soudu, resp. správních orgánů, újma hrozí a přiznáním odkladného účinku ji lze odvrátit.

[16] Samotná výše uložené pokuty nenasvědčuje tomu, že by šlo o intenzivní zásah do práv žalobce a že s její úhradou mohl být spojen výrazně negativní následek do majetkových poměrů žalobce; takový aktuální následek žalobce v návrhu ani netvrdí.

[17] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud na základě podaného návrhu neshledal splnění podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. července 2014

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu